

Виробництво

Ріпак в Україні перестає бути однією з пріоритетних культур. За офіційними даними, урожай ріпаку 2012 року став мінімальним за останні п'ять років і склав близько 1,2 млн т. У підсумку, у світовому масштабі Україні належить всього 2% сумарного виробництва ріпаку, і це при тому що наша держава посідає одне з провідних місць серед експортерів цієї олійної в Європу.

У 2012 році урожай **сої** склав 2,5 млн. т. Сьогодні існують заяви від влади, що в Україні існує план збільшення виробництва даної культури до 5,1 млн т до 2018 року. Зокрема планується збільшення площ посівів сої до 2 млн га (у 2012 році - 1,3 млн га). А також використання новітніх технологій для збільшення врожайності сої на 25% - до 2,5 т / га (у 2012 р. - 2 т / га). Згідно з офіційними даними, Україна входить до десятки найбільших виробників сої в світі. Кількість сільгоспвиробників, які займаються вирощуванням сої в нашій державі, постійно зростає. На сьогодні за сучасними технологіями сою в Україні вирощують майже 7 тис. господарств.

В поточному сезоні посівні площі під **соняшником** склали 5,13 млн. га, що на 8% більше ніж в попередньому (4,7 млн га). Середня врожайність насіння соняшнику в 2012/2013 МР склала 17 ц/га проти 20 ц/га в 2011/2012 МР. Неприятливі погодні умови позначилися також і на якісних характеристиках насіння соняшнику. Зокрема, учасники ринку відзначали велику

кількість олієнасіння з низькою олійністю, яка в деяких випадках не перевищувала 38-40%. У підсумку в 2012 році, незважаючи на всі песимістичні прогнози, в Україні був зібраний досить високий за останні кілька сезонів і невисокий в порівнянні з минулим сезоном урожай соняшнику, який склав 8,6 млн т (проти 9,4 млн т в 2011/2012 МР).

	Загальна зібрана площа, тис.га	Відхилення від 2011 року, %	Валовий збір урожаю, тис. т	Відхилення від 2011 року, %	Урожайність, ц з 1 га зібраної площі
Олійні культури – всього	7143,52	5,6	12074,1	-3,0	16,9
- соняшник на зерно	5081,69	7,7	8387	-3,3	16,5
- соя	1412,43	27,2	2410,2	6,4	17,1
- ріпак	547,01	-34,3	1204,4	-16,2	22,0

Запаси

В Україні продовжують скорочуватись запаси зернових та олійних. Так, станом на 1 березня 2013 року наявність зернових та насіння соняшнику на всіх (сільськогосподарських, зберігаючи та переробних) підприємствах на 37,1% менше порівняно з попереднім роком.

2012/2013 маркетинговий рік відзначився низьким урожаєм **соняшника**, хоча посівні площі були збільшені на 10%. через несприятливі погодні умови урожайність олійної скоротилась на 11% - до 16,5ц/га в середньому по Україні. Так на початок нового маркетингового року (жовтень) запаси насіння сошника були меншими на 15% (43,52,2 тис. т). Станом на 1 березня запаси насіння соняшника в усіх категоріях підприємств становили 2791,9 тис. т, що на 20,4% менші, ніж в минулому році.

Станом на 1 березня на зберігаючих та переробних підприємствах було в наявності 294,6 тис. т сої. Вперше за останні два роки цей показник нижчий в порівнянні з минулорічними аналогами. Зменшення становить 13,9%. Запаси **ріпаку** у березні 2013 року, порівняно з показником на аналогічну дату минулого року, менші на 75% та складають 55,2 тис. т.

Експорт

Станом на 19 березня з початку поточного маркетингового року з України було експортовано 1209,3 тис. т рапсу і 1111,4 тис. т сої, що в цілому на 31,2% більше, ніж в аналогічному періоді 2011/2012 МР (1769,2 тис. т). Експорт насіння соняшнику з 1 вересня 2012 року по 19 березня 2013 склав 105,3 тис. т, що на 6,4 тис. т більше, ніж за той же період минулого сезону.

З початку березня на експорт на експорт 3,2 тис. т ріпаку, 123,9 тис. т сої та 11,1 тис. т соняшнику.

Поточна ситуація

Що стосується торгово-закупівельної діяльності на внутрішньому ринку, то на ринку олійних за попередній тиждень не відбувалось суттєвих змін в останніх тенденціях його розвитку, як активності, так і цінових напрямків.

За підсумками попереднього тижня **на ринку насіння соняшнику** зберігалася низька активність торговельної діяльності. Багато переробників зазнавали труднощів із закупівлями сировини для переробки. У той же час, незважаючи на малу кількість пропозиції, ціни попиту на насіння були схильні до зниження. Ініціаторами зниження виступали, як правило, великі олієдобувні заводи, мотивуючи ситуацію, що склалася спадаючою тенденцією на експортному ринку нерафінованої соняшникової олії.

Варто зауважити, що власники сировини, враховуючи своє більш вигідне становище на даному етапі, стримували продаж, продовжуючи наполягати на більш високих цінах. Ціни пропозиції були, як правило, не нижче 5000 грн/т на умовах самовивозу з господарств. Тим не менш, незважаючи на вичікувальну позицію утримувачів соняшнику, основна частина великих переробних підприємств протягом звітного періоду продовжувала знижувати закупівельні ціни на насіння в середньому на 50 грн/т. Так, у центральній і східній частинах країни ціни попиту варіювалися в діапазоні 4550-4800 грн/т на умовах СРТ-підприємство.

Незначне зниження цін спостерігалось на протязі минулого тижня **на ринку соєвих бобів**. Така ситуація була зумовлена, перш за все, зниженням цін на експортному ринку сої, зокрема на умовах СРТ-порт.

У сформованих умовах ряд великих переробних підприємств в деяких південних, а також центральних областях на початку минулого тижня дещо знизили ціни попиту та озвучували їх найчастіше в межах 4200-4300 грн/т без урахування вартості доставки. При цьому, як повідомляли оператори ринку, пропозиції по таких і близьким до них цінами практично не надходили. У той же час, значиму підтримку цінам продовжував надавати високий попит на сировину. Так, частина переробників центральних, східних, а також південних областей, які потребували сировинних запасів, продовжували озвучувати закупівельні ціни, як правило, в раніше встановленому діапазоні 4300-4550 грн/т на умовах EXW в залежності від обсягу партії, а також якості сировини. На умовах СРТ-підприємство ціни попиту в деяких випадках і раніше досягали 4600-4650 грн/т.

У той же час, власники сировини стримували пропозицію на ринку, очікуючи більш сприятливу кон'юнктуру ринку.

Ціни на **ріпак** збереглися в колишніх діапазонах. На фізичному ринку ріпаку в Україні ціни експортерів у портах щодо попереднього тижня не змінилися і становили в середньому 4700 грн/т. Відсутність підвищувальних коригувань трейдери пояснюють низькими запасами олійної в господарствах, через що число пропозицій є обмеженим. Ті ж власники, які мають товарні партії ріпаку, запитують за нього «непідйомну» на сьогодні ціну, навіть з урахуванням світового подорожчання культури. Таким чином, реальні угоди є одиничними, і підвищення закупівельних цін у тих межах, які трейдери можуть собі дозволити, на їхню думку, ніяк не змінить ситуацію.

Що стосується форвардного ринку, то на ньому торгівля йде більш жваво. Зацікавленість виявляють як покупці, так і продавці, чий види на хороший урожай, зважаючи успішної зимівлі посівів озимого ріпаку, спонукають їх уже сьогодні реалізовувати олійну для отримання додаткових коштів на продовження весняної посівної.